

[Lars M. Olsen.]

specielt ved varer, hvis produktion tager længere tid. Derfor indeholder lovforslaget i § 8 en bestemmelse om, at kaution kan ydes for lån i eksportøjemed til her i landet hjemmehørende virksomheder samt til finansiering af danske arbejds- og tjenesteydelser i udlandet. Denne særlige bestemmelse vil for statskassen næppe komme til at beslaglægge tilsvarende beløb som risikogaranti. Bestemmelsen er imidlertid betydningsfuld ikke mindst for mindre virksomheder og virksomheder, der er i stærk vækst. Det er som regel sådanne virksomheder, der trods det, at de forsikrer sig mod forskellige risici, alligevel ikke vil kunne få banklån, uden at der foreligger særlig kaution.

Det er interessant at bemærke, at det udvalg, der har været nedsat, og som jo først og fremmest består af erhvervsrepræsentanter for industri, handel, banker m. fl., enstemmigt fastslår, at det er nødvendigt både med forsikringen af tabsrisici og med en særlig finansieringsgaranti. Det er også interessant at bemærke sig, at der, for så vidt angår forsikring af tabsrisici, tilsyneladende har været enighed i udvalget om, at her måtte staten træde til. Derimod synes der for finansieringsgarantierne, og kun for disse, at have været nogen drøftelse om, hvorvidt man her kunne komme igennem med en ordning baseret på det private initiativ eller med tanker i retning af dem, som det konservative folkeparti og venstre har været inde på. Af betænkningen fremgår det imidlertid, at heller ikke på dette begrænsede område synes der at foreligge praktiske muligheder for etablering af et privat institut, og da, som det hedder i betænkningen — jeg beder om tilladelse til et kort citat —

„udviklingen i de kommende år formentlig bl. a. på grund af ændrede markedforhold vil skærpe konkurrencen på eksportmarkederne og øge erhvervslivets kapitalbehov, mener udvalget, at staten også fremover bør medvirke til at forøge dansk eksportproduktions konkurrenceevne ved ydelse af finansieringsgarantier...“
Hermed vil en længere diskussion her i salen om principper i den ene eller den anden retning forhåbentlig være mindre nødvendig. Jeg skal dog ikke undlade at tilføje,

at selv om der havde været praktiske muligheder for etablering af et privat institut på et så begrænset område som finansieringsgarantierne, er det vel overordentlig tvivlsomt, om noget sådant havde været hensigtsmæssigt. Det er i hvert fald karakteristisk, at et flertal i det nedsatte udvalg synes at have haft store betænkeligheder i så henseende. På forhånd synes det også åbenbart, som det hedder i betænkningen,

„at det i høj grad vil vanskeliggøre hele administrationen, hvis forsikringsordningen, hvor staten jo under alle omstændigheder må bære den væsentlige risiko, skulle administreres ét sted og finansieringsgarantierne et andet.“

For at imødekomme de ønsker, der har været fremme om en mere uafhængig stilling for eksportkreditinstitutionen, har handelsministeren givet afkald på visse af de beføjelser, han hidtil har haft på dette område. Fremover gives de bemyndigelser, loven indeholder, ikke til handelsministeren, men til et eksportkreditudvalg med en i loven nærmere angivet sammensætning. Handelsministeren fastsætter dog, hvad jeg anser for helt rimeligt og nødvendigt, rådets forretningsorden, der bl. a. kan indeholde bestemmelser om, at visse sager, som har særlig handelspolitisk betydning, eller som frembyder særlig risiko, af rådet forelægges handelsministeren til endelig afgørelse. Det er klart, at når staten løber en væsentlig økonomisk risiko, må den også have et afgørende ord at sige.

I øvrigt skal jeg ikke sige meget om administrationen, men blot bemærke, at jeg er enig i, at denne flyttes fra selve ministeriet ud i en særlig institution.

De førnævnte bestemmelser om eksportfremmende og produktivitetsfremmende foranstaltninger er samlet i lovforslagets kapitel III. Formuleringen af bestemmelserne om de eksportfremmende foranstaltninger er i det store og hele den samme som i lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser. Det særlige arbejdsudvalg, sammensat af repræsentanter for erhvervslivet og fra administrationen, som i efteråret har gennemgået de forskellige eksportfremmende foranstaltninger, har ikke fundet behov for en ændring i lovtæksten. Det er jo også rigtigt, at bestemmelsernes hidtidige formulering har været